

Nieuwpoort herdenkt 100 jaar overlijden oorlogsheld Hendrik Geeraert

Op vrijdag 17 januari 2025 is het precies 100 jaar geleden dat Hendrik Geeraert, de Nieuwpoortse volksheld die een cruciale rol speelde bij de onderwaterzetting tijdens de Grote Oorlog, overleed. Om dit memorabele moment te markeren, pakt Stad Nieuwpoort in 2025 uit met een uitgebreid herdenkingsprogramma. In januari en februari staat al een eerste reeks activiteiten op de kalender. In het kader van het jubileumjaar werd ook een speciale poster ontwikkeld.

Hendrik Geeraert werd op 15 juli 1863 in Nieuwpoort geboren. Als eenvoudige schipper zou hij tijdens de Eerste Wereldoorlog uitgroeien tot een ware Belgische volksheld. In oktober 1914 hielp hij immers mee de sluizen openen in Nieuwpoort, waardoor de IJzervlakte onder water kwam te staan en de opmars van het Duitse leger werd gestuit. Deze moedige daad hielp de Belgische troepen een beslissende positie te behouden.

Op 17 januari 1925, exact 100 jaar geleden, overleed Geeraert te Brugge. Hij werd uiteindelijk met de nodige eerboden ten grave gedragen in Nieuwpoort. Een eeuw na zijn dood leeft zijn erfenis voort in zijn thuisstad, verklaart schepen van Cultuur Ann Gheeraert:

“Omwille van zijn sleutelrol in de inundatie van de IJzervlakte in 1914 veroverde Hendrik Geeraert voor zichzelf een prominente plaats in de vaderlandse én Nieuwpoortse geschiedschrijving van de Eerste Wereldoorlog. Er is geen Nieuwpoortenaar die zijn naam niet kent. In 2025 is het honderd jaar geleden dat Geeraert overleed. We willen deze bijzondere mijlpaal niet ongemerkt laten voorbijgaan en pakken daarom uit met een jubileumjaar boordevol activiteiten.”

Alle info over Hendrik Geeraert, het herdenkingsjaar en de verschillende activiteiten vind je op www.nieuwpoort.be/100-jaar-hendrik-geeraert.

Expo in de bib: Het Nieuwpoort van Hendrik Geeraert (1863-1925)

De stedelijke bibliotheek pakt uit met de tentoonstelling *Het Nieuwpoort van Hendrik Geeraert (1863-1925)*. Aan de hand van oude prentkaarten wordt getoond hoe Nieuwpoort eruitzag tussen 1863 en 1925, de levensjaren van Hendrik Geeraert.

Verwacht je aan statige huizen, een nieuw station, visserswoningen en de handels- en visserskaai. Tijdens de ramp van 1914-1918 zag Geeraert hoe Nieuwpoort herleid werd tot een dode stad. Vanaf 1920 herrees de kuststad uit het puin. Toen Geeraert begin 1925 overleed, namen Nieuwpoort en de teruggekeerde inwoners op plechtige wijze afscheid van hun held.

De tentoonstelling loopt van vrijdag 17 januari tot en met maandag 17 februari 2025 in de stedelijke bibliotheek, Kokstraat 18A. Toegang is gratis tijdens de openingsuren.

De sluiswachter van de IJzer: lezing door Benedict Wydooghe

Op donderdag 4 augustus 1914 vallen de Duitsers België binnen. De tegenstand die ze ondervinden is hevig. De Duitse overmacht dwingt de Belgen tot de aftocht tot er eind oktober plotseling water tussen Nieuwpoort en Diksmuide stroomt. Iemand heeft blijkbaar de sluizen opengezet.

Op donderdag 23 januari 2025 zoekt Benedict Wydooghe, docent geschiedenis en nieuwe media aan de Hogeschool VIVES, naar sporen van de befaamde onderwaterzetting. Hij laat zich daarbij leiden door hoofdfiguren Hendrik Geeraert en Karel Cogge. Een eeuw na de IJzerslag voert hun verhaal je naar de plekken waar de bewegingsoorlog stilvalt en symboliseren zij hoe mensen met z'n allen geschiedenis schrijven én verzwijgen.

De lezing van Wydooghe wordt ingericht om 19.30 u. in de City, Valkestraat 18. Toegang is gratis.

Hendrik Geeraert siert het straatbeeld

Speciaal voor het jubileumjaar werd een speciale affiche rond Hendrik Geeraert ontworpen. Inwoners en bezoekers kunnen deze gratis afhalen in het Stadhuis. Door de unieke poster achter het raam van je woning of handelszaak te plaatsen, kleur je mee het straatbeeld met Geeraerts beeltenis. Het bewijst dat Nieuwpoort zijn Grootste Nieuwpoortenaar aller tijden nog lang niet is vergeten, zelfs een eeuw na zijn overlijden.

Podcast belicht de oorlogsheld

Vanaf de zomer van 2025 wordt een podcast gelanceerd over Hendrik Geeraert. Experts ter zake nemen de figuur zelf en zijn erfenis onder de loep. Centraal daarbij staat de vraag of Geeraert echt een volksheld was of een schelm met negen levens. De podcast zal te beluisteren zijn via Spotify.

Unieke AI-ervaring rond Geeraert in Westfront Nieuwpoort

Dankzij de inzet van artificiële intelligentie, ontwikkeld door het innovatieve bedrijf Lean Mean Learning Machine, komt Hendrik Geeraert opnieuw tot leven in Westfront Nieuwpoort. Bezoekers van Westfront kunnen een gesprek aanknopen met deze digitale AI-reconstructie van de legendarische schipper. Geeraert vertelt in zijn eigen woorden over de onderwaterzetting, zijn rol tijdens de Eerste Wereldoorlog en het dagelijkse leven in Nieuwpoort tijdens die periode.

Dankzij dit interactieve project leren bezoekers Geeraert op een nieuwe en persoonlijke manier kennen. Het voelt bijna alsof je echt met hem spreekt. De AI-versie van Geeraert is zo een waardevolle aanvulling op de recent vernieuwde permanente tentoonstelling in Westfront Nieuwpoort over de inundatie tijdens de Grote Oorlog. Meer info en tickets op www.visit-nieuwpoort.be/westfront.